

DRUŽBENE RAZLIČNOSTI IN NEENAKOSTI

DOLOČNICE DRUŽBENE SLOJEVITOSTI

1. EKONOMSKO STANJE

-**imetje** (bogastvo, premoženje – tisto kar nekdo poseduje) in **dohodek** (tisto kar nekdo pridobiva)

TEORETIČNE RAZLAGE

DRUŽBENE SLOJEVITOSTI

REVŠČINA

Revščina je bila v preteklosti nekaj samoumevnega, danes pa jo dojemamo kot družbeni problem.

Opre

-prikr
poc
kul
-socia
živ

Dva k

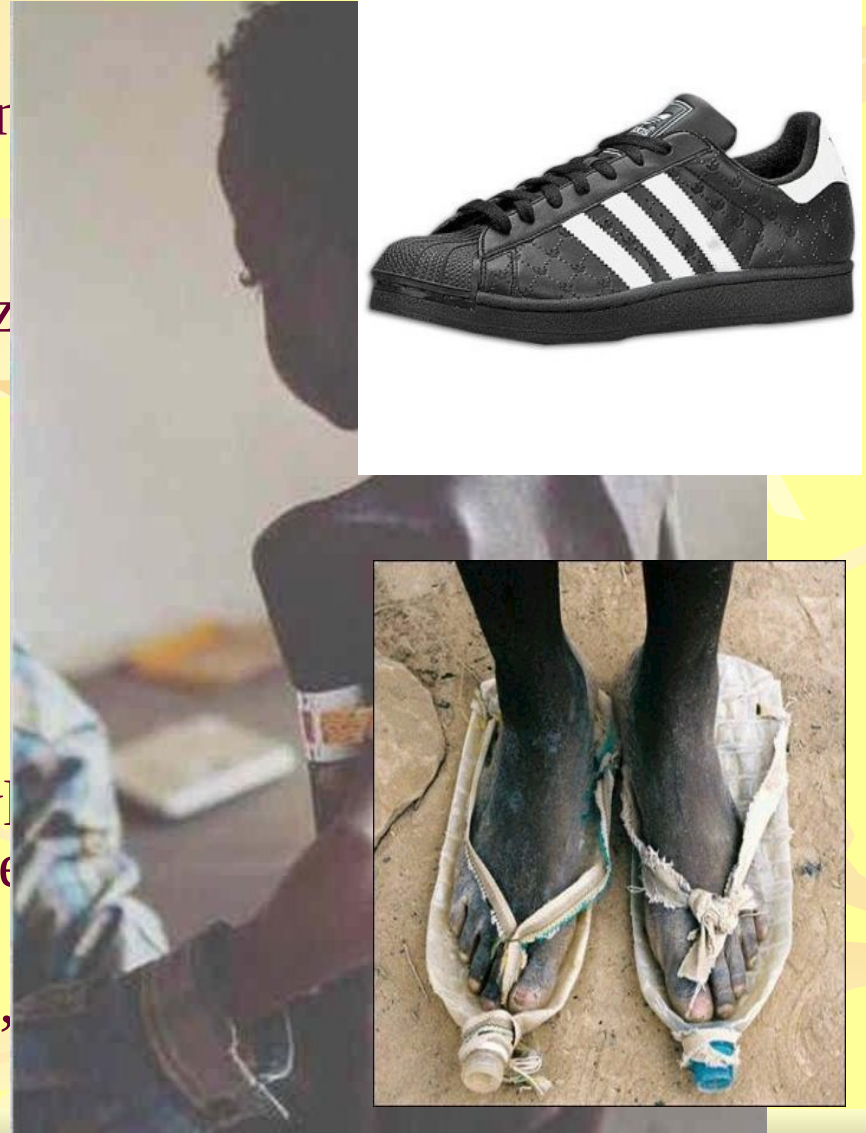
ABSC

-Je živ
je c
-meri
koš
zdr
-venda
por

ialr
be,
st iz
sti

kih
ka.
živl
anje
reš,

RELATIVNA REVŠČINA

- Kaj je družbeno sprejemljiv način življenja.
- primer: ogrevano stanovanje, topla voda, šolanje, zdravniška oskrba, počitnice, avtomobil, mobitel,...
- kljub precejšnjemu konsenzu o zaželenem življenjskem slogu, ni enotnega videnja družbeno sprejemljivega načina življenja

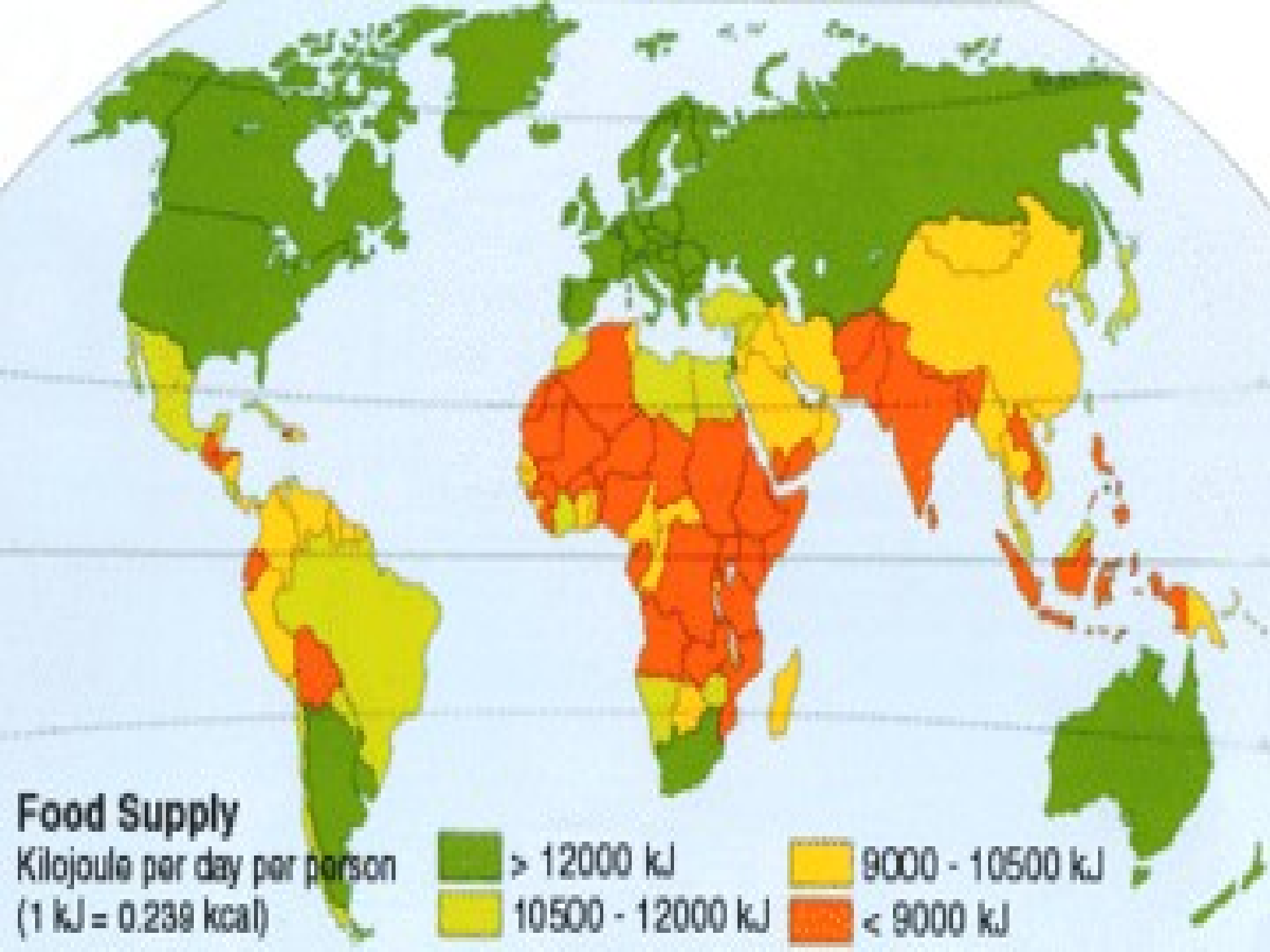
KDO JE V NAŠI DRUŽBI NAJBOLJ OGROŽEN OD REVŠČINE?

- BREZPOSELNI, SAMSKI, STAREJŠI OD 65 LET, NAJEMNIKI V ZASEBNIH STANOVANJIH, OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽENI

Opremljenost gospodinjstev s trajnimi potrošnimi dobrinami

	1990	1995	1998 ¹⁾	1999 ²⁾	2001 ³⁾	2002 ⁴⁾
Barvni televizor	72,4	88,8	93,1	93,9	95,7	95,9
Črno-beli televizor	28,5	7,3	5,2	4,4	2,6	2,0
Videorekorder	...	34,0	42,1	43,5	48,1	49,3
Videokamera	4,8	5,7	6,9	7,3	8,6	9,2
Radijski sprejemnik	78,9	74,2	94,5	95,1	92,6	91,2
Glasbene hi-fi naprave	16,7	26,8	37,8	40,0	42,8	44,9
Pralni stroj	93,3	94,3	95,9	96,3	96,5	96,0
Stroj za sušenje perila	...	4,5	9,5	11,1	13,9	14,9
Hladilnik	94,8	93,8	97,0	97,0	97,2	97,8
Zamrzovalna skrinja ali omara	84,9	80,6	85,0	85,8	86,6	85,3
Pomivalni stroj	9,9	18,1	25,0	27,7	31,5	34,4
Sesalnik za prah	81,4	78,6	85,8	86,1	86,3	87,4
Šivalni stroj	62,5	58,4	59,9	59,7	54,3	50,5
Klavir, pianino	3,3	3,3	4,4	4,3	5,2	5,4
Osebni avtomobil	70,8	69,9	77,5	77,8	79,0	79,4
Kolo	68,5	62,1	65,2	63,5	57,7	56,4
Počitniška prikolica	2,9	2,0	1,7	1,6	1,4	1,2
Telefon	...	75,4	87,8	89,7	90,7	89,5

Food Supply

Kilojoule per day per person
(1 kJ = 0.239 kcal)

- > 12000 kJ
- 10500 - 12000 kJ
- 9000 - 10500 kJ
- < 9000 kJ

TEORIJE REVŠČINE

Ločimo teorije, ki iščejo vzrok revščine v revežih samih in tiste, ki iščejo njen vzrok v organizaciji družbe.

1. “(SUB)KULTURA REVŠČINE”

- posebni življenjski vzorci, vrednote in norme, ki se prenašajo iz generacije v generacijo (socializacija)
- značilnost: vdanost v usodo, občutki nemoči, odvisnosti in manjvrednosti, trenutno zadovoljevanje potreb, nizke ambicije,...

2. KONFLIKTNE TEORIJE REVŠČINE

- revščina je družbeni problem. Revnim predvsem primanjkuje priložnosti in ne sposobnosti in ambicioznosti.
- revščina je nujen proizvod kapitalističnega gospodarstva

3. FUNKCIONALISTIČNA TEORIJA REVŠČINE

-revščina je družbeno funkcionalna:

revščina priskrbi ljudi, ki opravljajo nizko vrednotena in slabo plačana dela

“industrija revščine” – ustvarja delovna mesta za tiste, ki se z njo ukvarjajo (policija, socialni delavci, zdravniki, ...)

revni služijo za zagotavljanje konformnosti, saj s svojo prisotnostjo opozarjajo, kje lahko končaš (potrebno je slediti družbenim pričakovanjem in zahtevam – spoštovanje norm, sledenje vrednotam dela in poštenosti)

revni kot “grešni kozli”

4. TEORIJA SITUACIJSKE PRISILE

-nasprotuje teoriji o kulturi revščine.

-ravnanje revnih (vdanost v usodo, življenje od danes do jutri) je posledica situacije, v kateri se nahajajo in ne (sub)kulture kot načina življenja.

KAKO ODPRAVITI REVŠČINO?

- ▣ S čim bolj odprtim dostopom do izobraževanja
- ▣ Z davčnimi olajšavami
- ▣ S sofinanciranjem različnih življenjskih potrebščin
- ▣ S pomočjo dobrodelnih organizacij

DRUŽBENA MOBILNOST

Družbeno mobilnost ločujemo od prostorske mobilnosti ali migracij. Do migracij pogosto pride zaradi želje po družbeni mobilnosti.

Družbena mobilnost je spreminjanje položaja znotraj enega sloja ali prehajanje v višji ali nižji sloj.

■ **Ločimo:**

- HORIZONTALNO MOBILNOST (ostane znotraj istega sloja, spremeni le poklic)
- VERTIKALNA MOBILNOST (dvig v višji sloj – družbeni vzpon, promocija; ali spust v nižjega - degradacija)

■ **Glede na to, kdaj se zgodi sprememba ločimo:**

- INTRAGENERACIJSKO MOBILNOST: do spremembe pride v eni generaciji oz. v življenju posameznika
- INTERGENERACIJSKA MOBILNOST: otroci dosežejo višji/nnižji status od staršev

- ✓ Večina mobilnosti se zgodi v bližnje razrede
- ✓ Najmanjša je mobilnost v najvišjih (“samorekrutacija elit”) in najnižjih razredih

- **ker kar 1,4 milijarde ljudi še vedno živi v skrajni revščini, polovica od tega v podsaharski Afriki; ker je šestina svetovnega prebivalstva podhranjena, pri čemer se nezanesljivost preskrbe s hrano povečuje, brezposelnost ali podzaposlenost pa še naprej pestita velik delež prebivalstva držav v razvoju; ker se 70 % prebivalstva preživlja z manj kot dolarjem na dan,**

